

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 380/2018-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. mája 2020 prerokoval prijatú ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti AUTOOPRAVY Geci Borov, s. r. o., Podhrunkovská 1A/2635, Vranov nad Topľou, IČO 43 884 849, zastúpenej advokátskou kanceláriou AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s. r. o., Kmeťova 26, Košice, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Róbert Ružbašán, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 28 Cb 183/2016 z 12. marca 2018 a jeho vydaniu predchádzajúcim postupom a takto

r o z h o d o l :

Konanie o ústavnej sťažnosti obchodnej spoločnosti AUTOOPRAVY Geci Borov, s. r. o., z a s t a v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 380/2018-14 zo 14. novembra 2018 prijal podľa vtedy platného a účinného § 25

ods. 3 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti AUTOOPRAVY Geci Borov, s. r. o., Podhrunkovská 1A/2635, Vranov nad Topľou, IČO 43 884 849 (ďalej len „sťažovateľka“), doplnenou podaním doručeným ústavnému súdu 27. júla 2018, ktorou namietala porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 28 Cb 183/2016 z 12. marca 2018 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“) a jeho vydaniu predchádzajúcim postupom.

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľky bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Milanovi Ľalíkovi, ktorému 16. februára 2019 uplynulo funkčné obdobie. Do 16. februára 2019 nebola prijatá ústavná sťažnosť sťažovateľky prerokovaná, preto bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov prerozdelená a 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Rastislavovi Kaššákovi.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 28 Cb 183/2016 sa sťažovateľka podanou žalobou domáhala proti obchodnej spoločnosti KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, Bratislava, IČO 00 585 441 (ďalej len „žalovaná“), zaplata sumy 362,02 € s príslušenstvom.

4. Okresný súd uznesením sp. zn. 28 Cb 183/2016 z 28. decembra 2017, vydaným vyšším súdnym úradníkom, priznal sťažovateľke ako úspešnej strane v spore náhradu trov konania v sume 698,14 € pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia, súdneho poplatku, náhrady za straty času a cestovných výdavkov. Proti predmetnému uzneseniu podala žalovaná sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením tak, že uznesenie sp. zn. 28 Cb 183/2016 z 28. decembra 2017 v celom rozsahu zrušil a žalovanej uložil

povinnosť nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume 168,99 € pozostávajúce z trov právneho zastúpenia do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

5. Napadnuté uznesenie okresného súdu považuje sťažovateľka za neudržateľné, arbitrárne a vybočujúce z pravidiel upravujúcich civilné sporové konanie. S poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a ústavného súdu namieta, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu princípu kontradiktórnosti konania, princípu rovnosti zbraní a princípu právnej istoty z dôvodu, že jej nebola doručená sťažnosť žalovanej proti uzneseniu okresného súdu z 28. decembra 2017. Zastávala názor, že *„je nevyhnutné, aby sa takýto typ podania doručoval aj protistrane, ktorá nemá inú možnosť oboznámiť sa s obsahom sťažnosti a najmä nemá iné efektívne prostriedky procesnej obrany proti rozhodnutiu, ktorým sa sťažnosti podanej oprávnenou osobou vyhovie“*. Vzhľadom na to, že jej okresný súd sťažnosť žalovanej nedoručil, nemohla sa oboznámiť so skutočnosťami uvedenými žalovanou, na základe ktorých okresný súd vyhodnotil túto sťažnosť ako dôvodnú a vydal napadnuté uznesenie.

6. Sťažovateľka ďalej vyjadrila nesúhlas aj s výškou náhrady trov konania, ktorú jej okresný súd priznal napadnutým uznesením. V tejto súvislosti namietala, že okresný súd jej nepriznal náhradu cestovných výdavkov a náhradu za stratu času za účasť jej právneho zástupcu na pojednávaní uskutočnenom 13. marca 2017 z dôvodu, že právny zástupca sťažovateľky sa zúčastnil v rovnaký deň aj pojednávania vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 28 Cb 127/2016, v ktorom mu bola priznaná náhrada za stratu času a náhrada cestovných výdavkov v plnej výške. Sťažovateľka zdôraznila, že náhrada trov konania sa priznáva strane, pričom právny zástupca je len platobným miestom, pričom *„trovy konania sa vždy vzťahujú na konkrétne jedno konanie, nie je možné spájať rôzne konania a dokonca úplne odlišných účastníkov konania. Trovami konania sú iba tie výdavky, ktoré majú priamu vecnú a časovú súvislosť s uplatňovaním alebo bránením práva.“* Poukázala na to, že v jednotlivých konaniach vystupovali úplne odlišní žalobcovia aj žalovaní, preto je irelevantné, že právny zástupca sťažovateľky sa v daný deň zúčastnil aj iného súdneho pojednávania.

7. Napadnuté uznesenie okresného súdu je podľa sťažovateľky taktiež nedostatočne odôvodnené aj vo vzťahu k nepriznaniu súdneho poplatku uhradeného sťažovateľkou v predmetnom konaní.

8. Vzhľadom na to, že napadnuté uznesenie okresného súdu obsahuje podľa sťažovateľky fundamentálne chyby, je svojvoľné a vybočujúce z ústavného rámca, sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jej ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa AUTOOPRAVY Geci Borov, s.r.o. domáhať sa ochrany svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a základné právo na spravodlivé prejednanie veci podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 28 Cb/183/2016 bolo porušené.

2. Ústavný súd zrušuje rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I, sp. zn.: 28 Cb/183/2016-124 zo dňa 12.03.2018 a vec vracia súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov konania v celkovej sume 390,50 €, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť na účet jeho právneho zástupcu, č. ú.: [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], vedený v [REDAKOVANÉ] a to do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

9. Na základe výzvy ústavného súdu sťažovateľka podaním doručeným ústavnému súdu 20. decembra 2018 oznámila, že súhlasí s upustením od ústneho prejednanja jej ústavnej sťažnosti.

10. V súvislosti s oznámením ústavného súdu o prijatí ústavnej sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie, okresný súd zaujal stanovisko podaním sp. zn. 1 SprV 2/2019 zo 17. januára 2019, v ktorom podpredsedníčka okresného súdu opísala chronológiu úkonov vykonaných zákonnou sudkyňou v konaní vedenom pod sp. zn. 28 Cb 183/2016. Poukázala na skutočnosť, že na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky zo 6. augusta 2018 najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 ObdoG 1/2018 zo 4. decembra 2018 zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu

a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podpredsedníčka súčasne vyjadrila súhlas s upustením od ústneho prejednanja ústavnej sťažnosti sťažovateľky.

11. Zákonná sudkyňa JUDr. Katarína Bartalská v pripojenom vyjadrení zo 14. januára 2019 taktiež poukázala na chronológiu úkonov vykonaných v konaní a uviedla, že pri vydaní napadnutého uznesenia postupovala v súlade s platnou právnou úpravou a v zmysle princípu hospodárnosti a efektívnosti konania.

12. Sťažovateľka na základe výzvy ústavného súdu reagovala na stanovisko okresného súdu replikou zo 17. apríla 2020, ktorá bola v rovnaký deň doručená ústavnému súdu. Vo vzťahu k vyjadreniu zákonnej sudkyne sťažovateľka uviedla, že predmetné vyjadrenie je alibistické a obsahuje navzájom si odporujúce tvrdenia. Zákonná sudkyňa totiž tvrdí, že konala v zmysle platných právnych predpisov, avšak v napadnutom uznesení opomenula rozhodnúť o náhrade za zaplatený súdny poplatok. Sťažovateľka tiež poukázala na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 ObdoG 1/2018 zo 4. decembra 2018, ktorým bolo napadnuté uznesenie okresného súdu zrušené.

II.

Relevantná právna úprava

13. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

14. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

15. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom

je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

16. Podľa § 62 zákona o ústavnom súde ak tento zákon v piatej časti alebo šiestej časti neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, vzťahuje sa na konanie pred ústavným súdom podľa povahy veci primerane Civilný sporový poriadok.

17. Podľa § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť.

18. Podľa § 161 ods. 2 CSP ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

19. Z citovaného § 161 ods. 1 CSP vyplýva, že procesné podmienky ako základné procesné predpoklady, ktoré musia byť naplnené, aby súd mohol autoritatívne vo veci rozhodnúť, je súd povinný skúmať kedykoľvek v priebehu konania.

20. Z vyjadrení podpredsedníčky okresného súdu aj sťažovateľky považoval ústavný súd za preukázané, že po prijatí ústavnej sťažnosti došlo k zásadnej zmene skutkového stavu spočívajúcej v tom, že ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenie okresného súdu bolo na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky zrušené

uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 ObdoG 1/2018 zo 4. decembra 2018 a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.

21. V priebehu konania o ústavnej sťažnosti teda zanikol predmet prieskumu ústavného súdu, o ktorom sťažovateľka tvrdila, že ním boli porušené ňou označené základné práva a ktorého zrušenia sa domáhala v petite ústavnej sťažnosti. Cieľ sledovaný ústavnou sťažnosťou tak bol dosiahnutý inými prostriedkami v rámci všeobecného súdnictva (na základe mimoriadneho opravného prostriedku). Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 ObdoG 1/2018 zo 4. decembra 2018 bola sťažovateľke poskytnutá účinná ochrana v ústavnej sťažnosti označených základných práv, čím je vylúčené, aby o ochrane týchto práv následne ešte rozhodoval ústavný súd (obdobne II. ÚS 184/2014, IV. ÚS 37/2014, IV. ÚS 534/2018).

22. Vzhľadom na to, že v danom prípade ide o neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky, ústavný súd konanie o ústavnej sťažnosti sťažovateľky zastavil podľa citovaného § 161 ods. 2 CSP v spojení s § 62 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu